

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ _____ ” _____ 20 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА на здобуття
освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему: **«Управління грошовими потоками суб'єкта
господарювання» (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»**

Виконавець:

студент VI курсу фінансово-економічного
факультету _____

Паюл Вікторія Володимирівна - /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

К.Е.Н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)

Юргачова Марія Іванівна - /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Поняття та класифікація грошових потоків підприємства	6
1.2. Механізм управління грошовими потоками підприємства	23
1.3 Особливості аналізу руху грошових потоків	37
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	45
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Телекарт-Прилад»	45
2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «Телекарт-Прилад»	48
2.3. Аналіз стану грошових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад».....	60
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	68
3.1 Удосконалення моделі управління грошовим потоками ТОВ «Телекарт-Прилад»	68
3.2. Впровадження контролінгу грошових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад».....	71
3.3. Оптимізація грошових потоків ТОВ «Телекарт-Прилад»	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	101
ДОДАТКИ	108

ВСТУП

Актуальність теми. Підприємницький сектор України працює в період ринкових перетворень в Україні, що характеризується мінливістю та невизначеністю чинників зовнішнього середовища. У зв'язку з цим, посилюється роль та значення ефективного функціонування промислових підприємств – основної складової реального сектора економіки. Поступовий перехід до нових форм господарювання зумовив гостру потребу розроблення адаптованих до сучасної практики механізмів управління їх фінансово-господарською діяльністю, серед яких особливої уваги заслуговує організація управління грошовими потоками.

Діяльність господарюючих суб'єктів – це складний динамічний процес, що характеризується безперервним рухом грошових коштів, в результаті якого формуються вхідні та вихідні грошові потоки. Управління ними має важливе значення для реалізації ключових цілей підприємств будь-якої форми власності та є запорукою їх сталого фінансового стану. Адже шляхом збалансування обсягів надходження і використання грошових коштів та синхронізації їх у часі досягається забезпечення фінансової рівноваги та прискорення реалізації внутрішньогосподарських завдань господарських суб'єктів. І, навпаки, відсутність належної уваги до управління грошовими потоками може значно ускладнити роботу підприємств, спричинивши загрозу банкрутства.

У розробку аналітичного забезпечення управління грошовими потоками підприємств важливий внесок зробили такі вітчизняні та зарубіжні економісти, як І. Бланк, В. Бочаров, Є. Брігхем, Дж. К. Ван Хорн, В. Галасюк, А. Горбунов, А. Кінг, Г. Ковальчук, Б. Колас, Ч. Лі, Л. Лігоненко, Л. Павлова, А. Поддєрьогін, Т. Рубінштейн, Є. Сорокіна, І. Тивончук, М. Тутарінова, Дж. Фіннерті, Н. Хахонова, Ю. Ямпольський. Водночас, єдиної теоретичної бази, яка б охоплювала увесь комплекс питань управління грошовими потоками господарських суб'єктів, у працях науковців ще не сформовано. Не вироблено єдиного підходу до тлумачення категорії «грошові потоки», критеріїв, відповідно до яких здійснюється їх класифікація, відсутні чіткі формулювання цілей та завдань управління грошовими потоками підприємств. Окрім того, методики їх аналізу та планування, розроблені

зарубіжними економістами, орієнтовані на стабільну ринкову економіку, а тому для трансформаційних умов мають невисоку практичну цінність.

Відсутність дієвого організаційно-економічного механізму управління грошовими потоками підприємств є також однією із проблем. Необхідно поглибити наукові дослідження структури та функцій цього механізму, вирішити завдання, що стосуються розроблення методологічних рекомендацій із визначення ефективності управління грошовими потоками і розрахунку оптимальної величини залишку грошових коштів, підвищення рівня розрахунково-платіжної дисципліни підприємницьких структур. Це неможливо без глибоких досліджень особливостей, що визначають грошові потоки кожного суб'єкта господарювання в неусталених економічних системах.

Зазначені вище проблеми зумовили вибір теми кваліфікаційної роботи, дозволили визначити мету та основні завдання наукового дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є розроблення теоретичних засад та практичних рекомендацій з удосконалення системи управління грошовими потоками підприємства. Для досягнення цієї мети у роботі поставлено такі завдання:

- визначити економічну сутність грошових потоків;
- охарактеризувати грошові потоки за класифікаційними ознаками;
- обґрунтувати механізм управління грошовими потоками;
- дослідити методи аналізу ефективності управління грошовими потоками;
- проаналізувати основні показники діяльності та грошові потоки підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- оцінити ефективність системи управління вхідними та вихідними грошовими потоками ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- розробити заходи щодо удосконалення системи управління грошовими потоками ТОВ «Телекарт-Прилад».

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками на підприємстві.

Предметом дослідження є економічні відносини щодо управління грошовими потоками ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. У роботі використано сукупність наукових методів дослідження: аналізу і синтезу, абстрагування, узагальнення (для розкриття економічної суті явищ та обґрунтування категоріального апарату), статистичний, моделювання, порівняння, індукції, дедукції (при розробленні інструментів стратегічного аналізу ефективності управління грошовими потоками підприємств і методики розрахунку страхового резерву грошових коштів) тощо.

Інформаційна база дослідження. Теоретико-методологічною та інформаційною основою дослідження є основні теоретичні положення управління грошовими потоками підприємств, праці вітчизняних і зарубіжних дослідників, законодавчі та нормативні акти України з питань оподаткування, регламентування форм розрахунків за господарськими операціями, офіційні статистичні дані, матеріали бухгалтерського обліку і звітності об'єкта дослідження.

Також інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти України, інтернет-ресурси, монографічні дослідження, узагальнення, фінансова та статистична звітність, дані, отримані з офіційного сайту Smida.

ВИСНОВКИ

Основна мета управління грошовими потоками підприємства - забезпечення фінансової рівноваги і фінансового профіциту в процесі розвитку підприємства шляхом балансування надходження і витрачання грошових коштів і їх синхронізації в часі.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що управління грошовими потоками підприємства займає одне з головних місць в поточному управлінні підприємством; грошові потоки є найважливішим самостійним об'єктом фінансового менеджменту і обслуговують господарську діяльність підприємства майже у всіх її аспектах.

Грошовий потік - це надходження і витрачання грошових коштів. Ефективне управління грошовими потоками дозволяє підприємству отримувати додатковий прибуток. Аналіз руху грошових потоків підприємства на певну дату дозволяє встановити, наскільки раціонально підприємство управляло власними і позиковими коштами у минулих періодах.

Основним документом для аналізу руху грошових потоків є „Звіт про рух грошових коштів”, який складається прямим і непрямим методом.

Фінансовий аналіз та аналіз грошових потоків проводився на підприємстві «Телекарт-Прилад» за 2014-2016 роки. Основними видами діяльності підприємства є виробництво обладнання для телефонного зв'язку, телекомунікаційні комплекси для силових структур; різні пластикові картки системи контролю доступу (монтаж, встановлення, обслуговування) і т. ін.

В ході проведення аналізу фінансового стану підприємства «Телекарт-Прилад» виявилось, воно рентабельне, платоспроможне і ліквідне. Але намітилася тенденція зменшення практично всіх показників основної діяльності підприємства.

Аналіз коефіцієнтів рентабельності показав достатню рентабельність підприємства, але зменшення цих показників показало, що на підприємстві не зовсім ефективно використовувалися активи підприємства та власний капітал. Ефективне використання оборотних засобів та власного капіталу надасть можливість підприємству отримати більше прибутку та збільшити свою

рентабельність. Для постійної підтримки платоспроможності підприємства варто ефективно управляти залишками грошових активів; забезпечити рівномірність надходження грошових коштів на підприємство.

ТОВ «Телекарт-Прилад» не здійснює інвестиційної і фінансової діяльності, тому аналіз грошових коштів проводився тільки по основній діяльності. Для розкриття реального руху грошових коштів на підприємстві «Телекарт-Прилад», був оцінений загальний стан грошових коштів і проаналізовані основні шляхи їх надходження і витрачання.

Основна діяльність аналізованого підприємства пов'язана з отриманням прибутку від виготовлення приладів та устаткування. Основним джерелом притоку грошових коштів є виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), а відтоку - витрати підприємства, з яких найбільшими є матеріальні витрати та витрати на оплату праці.

В ході аналізу було з'ясовано, що на підприємстві немає стійкого стану, тобто часом переважає то дефіцит грошових коштів, то тимчасово вільні грошові кошти. Зміна залишків грошових коштів носить непрямолінійний характер. Проте характерна загальна тенденція до зменшення значень залишків грошових коштів.

За аналізований період в цілому за кожний рік на підприємстві переважав притік грошових коштів над відтоком. Грошові кошти спрямовувались в основному на оплату товарів. Однак надходження грошових коштів підприємства за аналізований період були нижчими за реальні потреби підприємства в цілеспрямованому їх використанні. Недостатність тимчасово вільних грошових коштів загрожує неплатоспроможності підприємства. Належить також ефективно управляти грошовими коштами і не мати їх надлишку.

В цілому по підприємству положення з грошовими потоками задовільне. Грошові потоки підприємства характеризуються істотною нерівномірністю надходження і витрачання грошових коштів.

Негативним моментом є недостатність фінансових вкладень підприємства. Організація практично не займається фінансовою діяльністю, яка могла б приносити додатковий прибуток.

Ефективність управління грошовими потоками певною мірою залежить від організації оперативного фінансового планування, котре включає розробку платіжного календаря, який є засобом «ранньої діагностики» фінансового стану підприємства. На підприємстві «Телекарт-Прилад» не займаються прогнозуванням грошових потоків, тому план було складено за фактичними даними.

Контроль за рухом грошових коштів має визначальне значення, бо від цього залежить життєздатність підприємства, тому необхідно займатися плануванням грошового потоку, складати і розробляти плани грошових коштів. Все це дозволить стежити за розміром грошового потоку, виявити дефіцит або надлишок засобів ще до їх виникнення і дасть можливість виправити дії, які здійснюються.

З-поміж багатьох заходів, які сприяють підвищенню платоспроможності й підтримувannya ефективної господарської діяльності можна запропонувати такі:

- зміна стилю управління;

- інвентаризація активів підприємства;

- оптимізація дебіторської заборгованості, зниження витрат підприємства;

- реструктуризація боргів перетворенням короткострокової заборгованості в довгострокові позики або іпотеки;

- проведення капітального ремонту, модернізації основних фондів, заміни застарілого устаткування;

- банківський кредит.

Основну увагу при цьому необхідно приділити питанням ресурсозберігання: впровадження прогресивних норм, нормативів і ресурсозберігаючих технологій, використання вторинної сировини, організації дієвого обліку і контролю за використанням ресурсів, вивчення і впровадження передового досвіду в здійсненні режиму економії, матеріального і морального стимулювання працівників за економію ресурсів і скорочення непродуктивних витрат і втрат.

Після аналізу фінансового стану ТОВ «Телекарт-Прилад» нами було запропоновано можливі шляхи покращення грошових потоків підприємства.

Для цього ТОВ «Телекарт-Прилад» необхідно здійснити систему заходів для збільшення частки власного капіталу:

- збільшення розміру статутного капіталу;
- підвищення прибутковості (збільшення обсягів виробництва та реалізації рентабельної продукції;
- зменшення собівартості та розміру витрат на виробництво; покращення роботи фінансової служби на підприємстві);
- спрямування значних розмірів додаткового капіталу на збільшення статутного капіталу, що в свою чергу сприятиме диверсифікації господарської діяльності підприємства, а отже і їх прибутковості.
- підвищення ефективності використання оборотних активів та управління дебіторською заборгованістю ті інші.

Для збільшення власного оборотного капіталу, як головного індикатора фінансової стійкості, та його збереження в умовах зростання поточних зобов'язань підприємство повинно визначати граничні можливості економічного і соціального розвитку на найближчі п'ять років та розробити концепцію оптимізації структури активів, скласти інвестиційну програму, приділяючи головну увагу інноваціям, економічно обґрунтовувати потребу у планових оборотних коштах, встановити їх мінімальний розмір.

Отже, запорукою досягнення і підтримання найважливіших фінансових пропорцій на достатньому рівні є оптимізація структури капіталу. Для ТОВ «Телекарт-Прилад» ефективним є розподіл власних і позикових ресурсів, яке може бути досягнуте за рахунок проведення відповідних заходів по нарощенню власного капіталу і реструктуризації позикового капіталу, усуваючи тим самим негативний вплив фінансового важеля.

Таким чином, проведений аналіз фінансового стану та пошук шляхів покращення грошових потоків дозволить підприємству заздалегідь виявити слабкі сторони у фінансово-господарській діяльності та попередити їх негативний вплив. Також це дозволяє так оптимізувати структуру капіталу, щоб підприємство максимально використовувало свої внутрішні фінансові ресурси, а зовнішні ресурси були дешевими та доступними

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова, Г. М. Фінансові потоки економічних агентів: методологія та організація управління [Текст]: дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит / Г. М. Азаренкова. – УАБС НБУ. – Суми, 2007. – 383 с.
2. Андієць В.С. Дослідження основних сутнісних характеристик “грошових потоків підприємства” / В.С. Андієць // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 8. – С. 167–172.
3. Барабаш Н.С. Аналіз грошових потоків підприємства в системі фінансового менеджменту підприємства / Н.С. Барабаш, М.О. Никонович // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 2. Т. 2.
4. Барановська А.С. Оцінка ефективності дебіторської та кредиторської заборгованості / А.С. Барановська // Вісник Сумського аграрного університету. – Сер.: Фінанси і кредит. – 2016. – № 1. – С. 51-55.
5. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: підручник / М.Д. Білик. – К. : КНЕУ. – 2007. – 588 с.
6. Біндасова Ю. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства / Ю. Біндасова // Научно-технический сборник. – 2017. – № 77. – С. 388–394.
7. Бланк, И. А. Управление денежными потоками : учеб. пособие. / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2007. – 752 с.
8. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Грищенко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
9. Бочаров, В. В. Финансовый менеджмент / В. В. Бочаров. - СПб. : Питер, 2007. – 192 с
10. Бригхем, Ю. Финансовый менеджмент. Т. 2 / Ю. Бригхем, Л. Гапенски; пер. с англ.; под ред. В. В. Ковалева. – СПб.: Экономическая школа, 1997. – 669 с.
11. В.П..Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем’яненко та ін.// Фінансовий менеджмент : підручник / за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів«Магнолія 2006», 2014. – 344с.

12. Ван Хорн. Дж. К. Основы управления финансами / Дж. К. Ван Хорн; пер. с англ.; ред. Я. В. Соколов. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 800 с.
13. Горбунов, А. Р. Управление финансовыми потоками и организации финансовых служб предприятий, региональных администраций и банков [Текст] / А. Р. Горбунов. – М.: Анкил, 2000. – 224 с.
14. Гриньова В. М. Інвестування: підруч. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К.: Знання, 2008. – 452 с.
15. Гузенко, Н. М. Фінансові потоки як чинник цілісної економічної системи [Текст] / Н. М. Гузенко, Л. Г. Шкодін // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Економіка». – 2013. – Вип. 13. – С. 15–26.
16. Гукова А. В. Управление предприятием: финансовое и инвестиционное решения: учеб. пособ. / А. В. Гукова, И. Д. Аникина, Р. С. Беков. – М.: Финансы и статистика; ИНФРА-М, 2012. – 184 с.
17. Деменіна О. М. Управління грошовими потоками в межах концепції фінансової рівноваги підприємства / О. М. Деменіна // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7 (37). – С. 14–18.
18. Єпіфанова І.Ю. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства як економічна категорія / І.Ю. Єпіфанова // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні”. – Вінниця, 2017. – С. 247–249.
19. Єрмошкіна, О. В. Управління фінансовими ресурсами: сучасні підходи зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. / О. В. Єрмошкіна // Реформування економіки України: стан та перспективи. – К.: МІБО КНЕУ, 2008. – С. 40–42.
20. Жалко О.В. Факторна оцінка ефективності інвестиційних грошових потоків акціонерних товариств / О.В. Жалко // Наука і економіка : наук.-теорет. журнал Хмельницького економічного університету. – 2010. – № 2 (18). – С. 42-47.
21. Завора Т.М. Особливості управління грошовими потоками підприємства з метою підтримання його ефективної фінансово-господарської діяльності / Т.М. Завора О.С. Берест // Перспективи економічного зростання та інноваційного

розвитку країн: збірник тез наукових робіт учасників Міжнародної науково-практичної конференції. – О.: ЦУДР, 2015. – Ч.2. – С. 26 – 29.

22. Золотарьова О. Ефективне управління рухом грошових потоків та його роль у забезпеченні фінансової стійкості промислового підприємства [Текст] / О. Золотарьова, А. Місюра, І. Копія. // Економічний аналіз. – 2012р. – Випуск 11. – Частина 2. – С. 240-245.

23. Ігоніна К. Теоретичні аспекти планування грошових потоків підприємства / К. Ігоніна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2004. – № 5. – С. 17–19.

24. Іллічова, Н. Ю. Теоретичні аспекти аналізу та управління грошовими потоками на підприємстві / Н. Ю. Іллічова // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». – 2016. – Вип. 21-22, Ч. 2. – С. 190–195.

25. Ковалев В. В. Финансовый менеджмент: теория и практика [Текст] / В. В. Ковалев. – М.: ТК Велби. Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с

26. Ковалев В.В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью: учебно-практическое пособие / В.В. Ковалев. – М.: Проспект, 2013. – 336 с.

27. Кононенко О. Анализ финансовой отчетности. 3-е изд., перераб. И доп. [Текст] / О. Кононенко. – Х.: Фактор, 2005. – 156 с.

28. Корнеєв М. В. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.16. – С. 240–248.

29. Концева, В. В. Фінансові потоки в логістичних схемах [Текст] / В. В. Концева, С. С. Костенко // Вісник Національного транспортного університету. – 2014. – № 19. – С. 287–291.

30. Крушельницькій О.Н. Грошові потоки як об'єкт управління на підприємстві / О.Н. Крушельницькій // Персонал. – 2007. – Спецвипуск. – С. 23.

31. Кузнецова, И. Д. Управление денежными потоками предприятия : учебное пособие / И. Д. Кузнецова, под. ред. А. Н.Ильченко. – Иваново : Иван. гос. хим.-технол. ун-т., 2008. – 193 с.

32. Крылов, С. И. Стратегический управленческий учет и его роль в управлении финансовыми потоками организации [Текст] / С. И. Крылов // Управленческий учет. – 2015. – № 3.
33. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Л. А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2008. – 387 с.
34. Лігоненко Л. О. Управління грошовими потоками: навчальний посібник / Л. О. Лігоненко, Г. В. Ситник. – К.: КНТЕУ, 2005. – 255 с.
35. Майборода О. В. Оптимізація фінансових потоків промислового підприємства: теоретичні аспекти питання / О. В. Майборода // Економіка розвитку. – Харків: КНЕУ. – 2012. – № 1 (61). – С. 107–110.
36. Харченко В. А. Система управління грошовими потоками підприємства / В. А. Харченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 1. – С. 61–65.
37. Михайловська, О. В. Синергетичний ефект від взаємодії стимулювання внутрішнього попиту і розвитку вітчизняного виробництва в умовах глобалізації [Текст] / О. В. Михайловська // Економіка України. – 2012. – №8. – С. 64–72.
38. Мороз, Л. І. Моделювання матеріально-фінансових потоків внутрішньовиробничих логістичних систем з регенерацією [Текст] / Л. І. Мороз // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2009. – № 640. – С. 355–361.
39. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua.
40. Небаба, Н. О. Фінансові потоки: сутність, підходи до визначення [Текст] / Н. О. Небаба // Вісник Української академії банківської справи. – 2015. – № 2 (31). – С. 42–45.
41. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств [текст] : підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с

42. Осецька Ю. Є. Особливості інвестування підприємств України в умовах економічного відновлення / Ю. Є. Осецька // Науково-практ. журн. «Інвестиції: практика та досвід». – 2014. – № 9. – С. 38–41.
43. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
44. Павловська М. В. Теоретичні аспекти визначення сутності поняття грошових потоків / М.В. Павловська // Фінанси підприємств. – 2012. – № 4. С.65 – 68.
45. Перловська Н. В. Вдосконалення аналітичного інструментарію моніторингу управління грошовими потоками підприємства / Н. В. Перловська // Реформування економіки України: стан та перспективи. – К., 2008. – С.115–117.
46. Поддєрьогін А. М. Ефективність управління грошовими потоками [Текст] / А. М. Поддєрьогін, Я І. Невмежицький // Фінанси України. – №11. – 2007. – С. 119-127.
47. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: [підручн.] / А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.
48. Подольська, А. М. Фінансовий аналіз : навч. пос. / А. М. Подольська, О. В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
49. Райс, Т. Финансовые инвестиции и риск / Т. Райс, Б. Колли. – К.: Издательское бюро ВНУ, 1995. – 592 с.
50. Смит, А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А Смит, пер. с англ. А. И. Самсонова. – М. : Соцэкгиз, 1962. – 684 с.
51. Смородова Н.М. Грошові потоки як один з основних елементів дослідження в системі аналізу та управління підприємством / Н.М. Смородова С.В. Шубіна, І.В. Без'язична // Вісник університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – №1(7). – С. 70–74.
52. Сороківська, М. В. Фінансовий менеджмент (математичний інструментарій) : навч. посібник / М. В. Сороківська, О. І. Юсипович. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 284 с

53. Талах Т.А. Особливості методики проведення аналізу та оптимізації грошових потоків підприємства / Т.А. Талах // Зб. наук. праць ЛНТУ; відп. ред. докт. екон. наук, проф. З.В. Герасимчук –Луцьк, 2010. – Вип. 5 (20). – Ч. 2. – 368 с.
54. Талах Т.А. Особливості методики проведення аналізу та оптимізації грошових потоків підприємства / Т.А. Талах // Луцький НТУ. – 2008. – Вип. 5 (20). – Ч. 2. – С. 247-260.
55. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. / О. О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
56. Єрешко Ю. О. Сутність грошових потоків підприємства як економічної категорії / Ю. О. Єрешко // Формування ринкових відносин в Україні. – К., 2011. – № 4 (119). – С. 39–43.
57. Тимош І. Оптимізація грошових потоків у системі підприємницької діяльності / І. Тимош // Економічний аналіз. – 2009. – № 3. – С. 244 – 246.
58. Тімбекова І.Ш. Математичне моделювання оптимізації грошових потоків підприємства в умовах фінансової кризи / І.Ш. Тімбекова // Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі в умовах фінансової кризи : наук.-техн. зб. – 2008. – № 87. – С. 306-311.
59. Федулова І. В. Передумови інноваційного розвитку промислових підприємств України [Текст]: монографія / І. В. Федулова – К. : НУХТ, 2012 – 272 с.
60. Фінанси в трансформаційній економіці України: [навч. посібник] / [за ред. М. І. Крупки]. – Львів: Видав. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 614 с.
61. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / [М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька]. – К.: КНЕУ, 2005. – 592 с.
62. Фінансовий аналіз: модульний курс: навч. посіб. / Я.П. Квач, О.М. Терещенко, Г.В. Кошельок, Г.В. Юр'єва; під ред. О.С. Редькіна. – Ізмаїл: СМІЛ, 2010. – 472 с
63. Фінансовий аналіз: навч. посібник для студ. навч. закладів / Т.Д. Косова, І.В. Сіменко, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко, І.В. Гречина та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 438 с.

64. Хахонова Н.Н. Денежные потоки как объект бухгалтерского учета / Н.Н. Хахонова // Математические и инструментальные методы экономического анализа: управление качеством: Сб. науч. тр. под науч. ред. д-ра экон. наук, проф. Б.И. Герасимова. – Тамбов, Тамб. гос. техн. ун-т. – 2011. – Вып. 11. – 316 с
65. Циган Р. М. Удосконалення класифікації грошових потоків з урахуванням сучасних умов господарювання / Р. М. Циган // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 4 (106). – С. 150–155.
66. Шаманська О. І. Управління фінансовими ресурсами на підприємстві / О. І. Шаманська // Наукові записки. – Острог, 2007. – Вип.9, ч.2. – С.490–496.
67. Ясишена В.В. Сутність грошових потоків підприємств та їх класифікація / В. Ясишена // Економічний аналіз. – 2008. – № 2(18). – С. 321 –324.
68. Ясишена В.В. Теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємств / В.В. Ясишена // Вісник тернопільського національного економічного університету. – Сер.: Економічний простір. – 2011. – № 16. – С. 123-131.
69. Cash Flow Management. Dictionary of Construction. WebFinance, Inc. 2016. URL: <http://www.dictionaryofconstruction.com/definition/cash-flow-management.html>
70. Cash Flow Management. Webster's New World Finance and Investment Dictionary. Wiley Publishing, Inc., Indianapolis, Indiana. 2017. URL : <http://www.yourdictionary.com/cash-flow-management>.
71. Офіційний сайт ТОВ «Телекарт-Прилад» Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://telecard.odessa.ua/ru/>
72. Електронний ресурс : <https://youcontrol.com.ua>
73. The Importance of Cash Management. FindLaw, Business Finances. Thomson Reuters business. 2016. URL: <http://smallbusiness.findlaw.com/business-finances/the-importance-of-cash-management.html>
74. Електронний ресурс : <http://www.smida.gov.ua/>